

Lasi. Vērtē. Analizē

Iespēja studēt,
nepametot savu
dzimto novadu un
turpinot strādāt.

Madonā ir iespējams arī studēt

Iespēju studēt, nepametot savu dzimto novadu un turpinot strādāt, izmanto studenti septiņas Latvijas Universitātes (LU) filiāles Latvijā. Augstvērtīgu izglītību Latvijas reģionos pieprasītās profesijās var iegūt arī Madonā. Vai filiālē veidojas par novadu kultūrizglītības zinātnisko centru? Kādās studiju programmās LU filiālē Madonā tiek piedāvāta augstākā izglītība, un kā to vērtē studēti, — "Stars" vēlējās noskaidrot, uzrunājot filiāles vadītāju.

— Madonas filiāle tika atvērta 1997. gadā, un līdz 2017. gadam, tāpat kā vēl 7 filiāles Latvijā, tā bija Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas (RPIVA) filiāle. Pēc šīs augstskolas reorganizācijas filiāli pārnēma Latvijas Universitāte (LU), — laikrakstam atgādina LU Madonas filiāles vadītāja **Lolita Kostjukova**. — Šobrīd mūsu filiālē reģiona iedzīvotājām piedāvājam mūsdienīsu vajadzībām atbilstošu un kvalitatīvu, divu fakultātu — Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes, kā arī Sociālo zinātnu fakultātes — studiju programmu izglītību.

— Pastāstiet tuvāk par studētu iespējām mācīties.

— LU Madonas filiālē ir akreditētas piecas studiju programmas. Viena no tām ir pirmā līmeņa profesionālās augstakās izglītības studiju programma "Pirmsskolas skolotājs", kurā uzsākot studijas vai to absolvējot, ir iespēja strādāt par vispārējās izglītības pirmsskolas pedagogu. Studijas programmā "Sporta treneris" (piedāvātas speciālizācijas: basketbols, futbols, volejbols, teniss un sagatavošanā — vispārējā fiziskā sagatavotība) ļauj strādāt par treneri interesu un profesionālās ievirzes izglītības iestādē vai sporta klubā. Tāpat filiālē piedāvātākā līmeņa studiju programmā "Sākumizglītības skolotājs", kurā studijas var sākt gan no 1. kura, gan tie, kuriem ir iegūta pirmā līmeņa augstakā izglītība studiju programmā "Pirmsskolas skolotājs", — no 2. kura, lai strādātu sākumskolā 1.–6. klašu posmā, no 3. kura, apgūt moduli, kas dod tiesības

LU Madonas filiāles vadītāja Lolita Kostjukova, iesākot jauno studiju gadu.

strādāt ar skolēniem 1.–3. klašu posmā. Absolvējot bakalauro studiju programmu, ir iespēja strādāt izglītības iestādē par metodīķi vai vadītāju vai arī turpināt studijas nākamajā līmenī — magistra studiju programmā. Bez tam mūsu filiālē iespējams studēt bakalauro līmeņa studiju programmā "Sociālais darbs", kas sagatavo sociālā darbinieku speciālistus. Absolventiem, kuri, piemēram, LU P. Stradiņa Medicīnas koležā ir pabeiguši pirmā līmeņa studiju programmu "Sociālais rehabilitētājs", Latvijas Universitāte piedāvā turpināt studijas bakalauro programmā.

Magistra līmeni filiāle iespējams studēt programmu "Izglītības zinātnes", kur tiek piedāvātas divas formas: išā (moduļi: "Skolotājs mentors", "Dāzādība un iekļaušanās izglītība", "Izglītības vadība", "Cīlēku uzvedība un konsultēšana izglītībā") un garā forma (moduļi: "Pedagoģija", kas ir iespēja apgūt pedagoģisko, pedagoģiskās līderības un pētniecisko kompetenci studentiem ar vai bez iepriekšējas

pedagoģiskās izglītības).

Kurs Madonā ir pieprasītākās studiju programmas?

— Pēdējos gados pieprasītākās ir pirmā līmeņa studiju programmas "Pirmsskolas skolotājs", "Sporta treneris", kurā semestri filiālē studē vairāk nekā 70 studentu. Bakalauro izglītību ieguvušajiem ir interese par magistra studiju programmu "Izglītības zinātnes", kurā, lai arī šajā studiju gādā grupa Madonas filiālē neievēdojās, interesiem piedāvājam studēt Rīgas grupā, ko vairāki madonieši labprāt izmēro.

— Vai nav tā, ka mācību vide, bāze, studējot Rīgā, ir kvalitatīvāka?

— Tam isti nevaru piekrist. Viens studējošajām Madonas filiālē kā lekciju vieta ir telpas Madonas pilsētas vidusskola. Ēkā tiek kā noslēdzās pārbūves projekts, līdz ar to studentiem un docētājiem tiek piedāvāta moderna, mūsdienīga, studiju un darba procesam atbilstoša vide.

Studijas tiek organizētas studentiem ērtā un izdevīgā veidā — nepilna laika klātienē un neklātienē. Tas nozīmē, ka lekcijas notiek vienu reizi nedēļā — sestdienā, pedagoģiju studējošajiem — arī pirmdienu vakaros, lekcijas tiek organizētas attālinātā formā. Madonas filiālē kā studiju vietu izvēlas tie studenti, kuriem kā lekciju diena ērtāk ir sestdienā, bet, piemēram, Cēsu filiālē, lekcijas notiek otrdienu vai trešdienu, ko par ērtu uzskaņa vairāk nekā 500 studentu no Vidzemes reģiona.

— Vai ir jutama vietējās pārvaldības interese un atbalsts?

— Patiesām lielu ieguldījumu speciālistu piesaistei novadam sniedz Madonas novada pašval-

— Mūžizglītības programmu piedāvājums ir plās dažādās jomās — izglītībā, uzņēmējdarbībā, interešu izglītībā, un būtiski, ka mācības notiek gan klātienē, gan attālināti, tās ir gan par maksu, gan valsts finansētās.

Mūsu filiāles studiju un kursu absolventi vada un strādā kultūras un izglītības organizācijās, valsts, pašvaldību un privātajās struktūrās. Filiālē studē vai turpina studē arī citu augstskolu absolventi, iegūstot otro vai pat trešo izglītību, kas apliecinā mūžizglītības nepieciešamību reģionā. Novada iedzīvotāji iegūst izglītību tuvākajām, izjūtām un darba devēju atbalstu, ērti apvieno savu profesionālo darbību ar gāmēnēm dzīvi. Kā teikts OECD veiktais pētījums, tieši gāmēnēm atbalstā trūkums nereti ierīvi no iemesliem studiju pārtraukšanai un salīdzinoši ilielam studentu atbūrumam augstskolās Latvijā. Mums tas iet sekenē.

Uzņemot studētgrībētāju filiālē, apzināmies, ka daudziem tas ir viens no lielākajiem dzīves izaicinājumiem, iepāši, ja sapnis par augstāko izglītību vai profesijas maiņu tiek realizēts kriētu laiku pēc vidusskolas atestāta iegūšanas. Priecājos, ka filiālē ir laiks un iespēja katru studentu uzrunāt un uzklasīt individuāli, izvēlēties viņam piemērotāko komunikācijas veidu attiecībā arī uz mācībaspēkiem. Pats students savu studiju laiku uztver kā individuālu pieredzi, izmanto iespēju sevi veidot, stiprina līderības iezīmes gan studiju grupā, gan darbavietā, gan vietējā kopienā, līdz ar to kļūst atpazīstamāks un straujāk veido karjeru. Mēs, augstskolas filiālēs strādājošie, jūtam lielu atbildību par labvēlīga mikroklimata veidošanu, studentu labbūtību un talantu attīstību. No kuras uz kursu liecinām par katru labo praksi, piemēram, kursa vecākā veiksmīgu sadarbību ar kuras biedriem, labvēlīgu kuras mikroklimata uzturēšanu. Ir bijuši gadījumi (ipāši pirms noslēguma darbi izstrādāšanas un aizstāvēšanas), kad iesakām vērsties pēc psiholoģiskā atlbalsta pēc LU psihologa, kas studējošajiem ir bez maksas, lai konsultējās ar speciālistu studentiem palīdzētu ieraudzīt nepieciešamos resursus.

Vienādojumā par mūžizglītības gūšanas iespēju mūsu filiālē ir jāsarindināti mainīgi lielumi, rationāli jāizvērtē dažādi aspekti: sistēmiskās pārmaiņas augstākās izglītības reformu kontekstā, studiju un darba procesu attālinātā vadība, speciālistu pieprasījuma dinamika reģionā un izglītības pakalpojuma sniedzēju iespējas pielāgoties tirgus pieprasījumam, demogrāfiskās pārmaiņas, un būtiskas ir arī studiju procesa izmaksas novienas puses un iedzīvotāju maksātspēja no otras puses.

— Pateišām lielu ieguldījumu speciālistu piesaistei novadam sniedz Madonas novada pašval-

— Iespēja studēt, nepametot savu dzimto novadu un turpinot strādāt, izmanto studenti septiņas Latvijas Universitātes (LU) filiāles Latvijā. Augstvērtīgu izglītību Latvijas reģionos pieprasītās profesijās var iegūt arī Madonā. Vai filiālē veidojas par novadu kultūrizglītības zinātnisko centru? Kādās studiju programmās LU filiālē Madonā tiek piedāvāta augstākā izglītība, un kā to vērtē studēti, — "Stars" vēlējās noskaidrot, uzrunājot filiāles vadītāju.

Studijām augstskolā iedvesmo kolēģi

LU Madonas filiālē studējošo ģeogrāfiju ir visai plaša: gan Madonas pilsētas un novada iedzīvotāji, gan pārstāvji no Aizkraukles, Alūksnes, Balvu, Cēsu, Gulbenes, Jēkabpils, Livānu, Ogres, Saulkrastu, Siguldas, Smiltenes, Varakļānu novada.

Studiju laikā ir vērojama arī paužu mijiedarbība, jo vienā kursā studē gan jaunietis, tikko kā no vidusskolas sola, gan dzīves un darba pieredzes bagātās kolēģis pusei. Tas studiju procesā iesaistītajiem ir arī izaicinājums — nemēr vērā katas paužu pārstāvju paradumus, uzvedību, motivāciju, atrast piemērotāko saskarsmes veidu un formu, lai nezaudētu sasniegto studiju mērķi. Ir studenti, kuri studē no vienas gimenēs vienā studiju programmā kopā. Vai arī studijas vispirms uzsāk mamma, pēc tam — dēls. Aizkustinoši apzināties, ka mājās pie viena galda mācīs vienas gimenēs vairākas paaudzes.

Studenti studiju laikā ir vadošajiem nozares teorētiskiem un praktiskiem apgūst gan teorētiskās zināšanas, gan studiju programmas ietvaros izvēlētājā organizācijā veic prakses uzdevumus. Prakses laikā tiek pilneidojas profesionālās zināšanas, iestenots un pārbaudīts izglītības saturis, veicinātas novērošanas un pašanalīzes prasmes, veidojas pasvērtējums, pierede iekļauties darba kolektīvā.

LU Madonas filiālēs 3. kura studētāja **Anita Zladeja** dzīvo un strādā Cesvainē: — Cesvaines pirmsskolas izglītības iestādē "Brīnumzeme" nostādāju neipnis desmit gads, vēroju, kā strādā skolotājs, un iesaistījot mācību procesā. Šī pierede iedvesmoja arī mani un radīja vēlmi būt kā asistentei bērniem, kam nepieciešama papildu palīdzība.

Mācību process. LU Madonas filiāles programmas "Pirmsskolas skolotājs" 1. kurss.

laikā. Praktiskās zināšanas atminā paliek labāk, kā arī praksē tiek padziļinātāk nostiprinātas teorētiskās zināšanas. Studiju gaitā gājā Anita ieguva ne tikai jaunas zināšanas, bet daudz jaunu draugu: — Tas mani ir nostiprinājis pārliecību par pareizo izvēli un liek tīcīt, ka esmu gatava sasniegēt izvēlēto mērķi. Uzskatu, ka studiju maksa atbilst studiju kvalitātei. Tagad, kad esmu finiša taisnē un gatava pabeigt mācību procesu, vēlos turpināt pilneidojot sevi un darbavietā pilnībā veikt asistentes pienākumus bērniem, kam mācību procesā nepieciešama papildu palīdzība.

Studētāja **Darja Černovska** dzīvo un strādā Cesvainē: — Esmu gatava sasniegēt izvēlēto mērķi. Uzskatu, ka studiju maksa atbilst studiju kvalitātei. Tagad, kad esmu finiša taisnē un gatava pabeigt mācību procesu, vēlos turpināt pilneidojot sevi un darbavietā pilnībā veikt asistentes pienākumus bērniem, kam mācību procesā nepieciešama papildu palīdzība.

Tuvāk dzīvesvietai studēja sporta treneri

Ar katru gadu studētgrībētāju pulks, kas izvēlas studēt tuvāk dzīvesvietai, palīelinās. Kopumā Latvijas Universitātes septiņas filiālēs šogad uzņemti vairāk nekā 45 jaunie studenti dažādās studiju programmās.

Ings Salinieks dzīvo Varakļānos un var jau padalīties ar to, cik vērtīga viņam bija iespēja mācīties teptat, Madonā, un apvienot studijas ar darbu.

Sports vienmēr man ir interesējis, un, ieraugot zinu sociālajos tīklos, ka būs iespēja iegūt izglītību Madonā, pieteicos studijām, — atceras Ings. — Kādu laiku dzīvoju Rīgā, pirms studijām strādāju par sporta treneri, un darbādienu vakaros patika organizēt treniņus, lai pēc darba cilvēki var izkustēties. Vienmēr esmu piedalījies arī dažādu sporta pasākumu organizēšanā un vadīšanā. Parēlojot uz Varakļāniem, ar domibiedriem un pašvaldības atbalstu nodinījām futbola komandu "Varakļāni".

Studiju gādīgi iegūšanai iestādē, kuras iedzīvotājiem ir labi zināmi, noteikti varētu ilgi un plāsi diskutēt par uzlabojumiem, kas nepieciešami, lai sports būtu neatņemama dzīves sastāvdala gan bērniem, gan pieaugušajiem. Domāju, ka mazā pilsētā, kādi ir Varakļāni, jaunieši kopumā ir aktīvi un spēj apvienot gan daļu dažādos sporta veidos, gan tautiskajās dejās, gan daudzās citas aktivitātēs. Lielākā problēma noteikti ir tās, kā samazinās iedzīvotāju skaita un ir grūti nodibināt pilnīgākās komandas. Esot FK "Varakļāni" menedžeri, bieži nācas plānot un visu pārplānot, lai spēlētāji varētu apmaiņas pasākumos.

Ingus Salinieks ar LU Madonas filiālē iegūto diplому.

— Pēc studijām intensīvi piedalījos pasākumos, kur vien tas bija iespējams. Ar futbola komandu "Varakļāni" piedalījāmies Latvijas futbola 3. līgā, joprojām visspilgtāk atminā palikusi mājas spēlei pret Balviem, kad spējām sapulcināt 287 līdzjutējus. Asistēju trenera Andreja Sitika darbā "MFK" bērnu treniņos. Šobrīd loti daudz laika irēmējdarbības, bet to uzskaņā par radošo apmācību, lai nākamāg sāktu jaunus projektus ar jauniem mērķiem. Trenera profesijas pieprasīja nemituši attīstību un jaunas iemājas, tādēļ, ja ir iespēja, cenoši piedalīties semināros, kuros un pieredes apmaiņas pasākumos.

Skatoties uz pasaules mērogu, noteikti varētu ilgi un plāsi diskutēt par uzlabojumiem, kas nepieciešami, lai sports būtu neatņemama dzīves sastāvdala gan bērniem, gan pieaugušajiem. Domāju, ka mazā pilsētā, kādi ir Varakļāni, jaunieši kopumā ir aktīvi un spēj apvienot gan daļu dažādos sporta veidos, gan tautiskajās dejās, gan daudzās citas aktivitātēs. Lielākā problēma noteikti ir tās, kā samazinās iedzīvotāju skaita un ir grūti nodibināt pilnīgākās komandas. Esot FK "Varakļāni" menedžeri, bieži nācas plānot un visu pārplānot, lai spēlētāji varētu apmaiņas pasākumos.

VIEDOKLI

Ārzemēs izlēmē studēt